

# **Program intern al Uniunii Administratorilor Autorizați din Moldova privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului**

## **Scopul**

Spălarea banilor și finanțarea terorismului reprezintă probleme actuale, care subminează stabilitatea, transparența și eficiența sistemelor financiare și economice.

Spălarea banilor amenință semnificativ economia legală și afectează integritatea celor care oferă asistență juridică calificată.

Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova și membrii săi – în continuare Uniunea - este orientată spre dezvoltare respectând cu strictețe normele de etică profesională care constituie parte integrantă a profesiei desfășurate.

Uniunea nu tolerează implicarea în acțiuni ilegale desfășurate de către membrii săi și aplică cele mai înalte standarde în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Acest program conține proceduri care sunt respectate cu strictețe de către Uniune și include principiile și standarde interne privind obligațiile aferente măsurilor de cunoaștere și precauție privind participanții la procesul de insolabilitate, monitorizarea activității acestora, raportare, implementare sancționabile financiare internaționale, păstrarea datelor și responsabilități.

Toate aceste măsuri contribuie esențial la păstrarea reputației profesionale ireproșabile a Uniunii în conformitate cu standardele naționale și cele internaționale privind desfășurarea profesiei de administrator autorizat.

Programul dat a fost elaborat în temeiul Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și nu contravine garanțiilor, drepturilor și obligațiilor prevăzute de prevederile Legii Nr. 161 din 18-07-2014 cu privire la administratorii autorizați, precum și prevederile Directivei UE 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului și 40 Recomandări GAFI.

Scopul general al acestui program este de a îngrădi Uniunea de a participa ca și consultant juridic la diferite tipologii de spălare a banilor și finanțare a terorismului, care sub pretextul asistenței juridice calificate este solicitat de către participanții la procesul de insolabilitate sau terțe persoane, și eventual, evitarea complicității la comiterea infracțiunii de spălarea a banilor și finanțarea terorismului.

## **Definiții**

**Spălarea banilor (SB)** - este practica de obținere, posedare, utilizare sau transfer al bunurilor, inclusiv mijloace bănești, fiind cunoscut faptul că acestea provin din infracțiuni sau dintr-un act de participare la astfel de activități, cu scopul de a deghiza sau a ascunde originea ilicită a bunurilor sau de a deghiza sau a ascunde natura, sursa, locul, dispoziția, mișcarea, drepturile de proprietate asupra banilor sau participarea la asocierea în comiterea, tentative de a comite și de a ajuta, încuraja, facilita și gestiona comiterea uneia din acțiunile menționate mai sus.

Astfel de surse ilicite includ fraude economice, corupție, escrocherii, crima organizată, terorism etc.

Spălarea de bani poate fi simplă sau extrem de complicată, exploatând sistemul financiar internațional și implicând un număr mare de intermediari, inclusiv administratori autorizați ca și consultanți juridici.

Procesul de spălare a banilor este împărțit în trei etape:

*Plasarea*: introducerea și mutarea fondurilor obținute din surse ilicite în conturile unor bănci sau altor instituții financiare.

*Ascunderea/ stratificarea adevăratei naturi a provenienței*: efectuarea diferitor tranzacții, deseori complexe, destinate a pierde originea bunurilor obținute din surse ilicite și a asigura anonimitatea.

*Integrarea*: reintroducerea fondurilor în economie, astfel încât să pară că au provenit din surse legitime/legale.

Aceste etape nu sunt statice și pot avea loc separat ori în combinație, sau să se suprapună. La fiecare din etapele menționate profesia de administrator autorizat poate fi utilizată abuziv de către participanții la procesul de insolabilitate.

Spălarea a banilor este o faptă infracțională prevăzută de art. 243 din Codul penal al Republicii Moldova.

**Finanțarea terorismului (FT)** – colectarea intenționată de către orice persoană, prin orice metodă, direct sau indirect, a bunurilor de orice natură dobândite prin orice mijloc, sau prestarea unor servicii financiare în scopul utilizării acestor bunuri ori servicii sau cunoscând că vor fi utilizate, în întregime sau parțial:

- a) la organizarea, pregătirea ori comiterea unei infracțiuni cu caracter terorist;
- b) în orice scop, de către un grup criminal organizat, o organizație criminală sau de o persoană aparte care comite ori întreprinde tentative de comitere a unei infracțiuni cu caracter terorist sau care organizează, dirijează, se asociază, se înțelege în prealabil, instigă sau participă în calitate de complice la comiterea acestei infracțiuni.

**Participanți la procesul de insolabilitate** - administratorul provizoriu, administratorul insolabilității, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în Legea insolabilității.

**Beneficiar efectiv** – persoană fizică ce deține sau controlează în ultimă instanță o persoană fizică sau juridică ori beneficiar al unei societăți de investiții sau administrator al societății de investiții, ori persoană în al cărei nume se desfășoară o activitate sau se realizează o tranzacție și/sau care deține, direct sau indirect, dreptul de proprietate sau controlul asupra a cel puțin 25% din acțiuni sau din dreptul de vot al persoanei juridice ori asupra bunurilor aflate în administrare fiduciară.

**Tranzacție** – acțiuni bazate pe înțelegerea prealabilă între două sau mai multe părți, prin care se transferă, se lichidează, se transformă, se plasează bunuri sau se realizează circulația lor.

**Tranzacție complexă și neordinară** – tranzacție realizată printr-o singură operațiune sau prin mai multe operațiuni care nu corespund activității ordinare și/sau nu sânt proprii genului de activitate al clientului.

**Tranzacție vulnerabilă spălării banilor și finanțării terorismului** – tranzacții nominalizate în programul dat, care pot fi realizate în scopuri ilegale legate de legalizarea bunurilor și finanțarea terorismului.

**Abordare bazată pe risc** – utilizarea unui proces de luare a deciziilor, bazat pe dovezi, pentru a orienta resursele disponibile către sectoarele cu risc sporit pentru a preveni și a combate eficient amenințările de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

**Persoane expuse politic** – persoane fizice care exercită sau care au exercitat pe parcursul ultimului an funcții publice importante la nivel național și/sau internațional, precum și membri ai organelor de conducere ale partidelor politice.

## **Domeniul de aplicare**

Procedurile acestui program sunt aplicate de către Uniune în cadrul procedurilor de insolabilitate privind realizarea următoarelor tranzacții, considerate vulnerabile riscurilor SB și FT:

- a) Vânzarea sau cumpărarea imobilelor;
- b) Donația bunurilor;
- c) Gestionarea bunurilor debitorului de către o persoană terță;
- d) Deschiderea și gestionarea în numele debitorului a conturilor bancare și altor active financiare;
- e) Deschiderea și gestionarea conturilor fiduciare;
- f) Crearea persoanelor juridice în numele debitorului;
- g) Eliberarea procurilor unor persoane terțe pentru gestionarea persoanelor juridice;
- h) Vânzarea sau cumpărarea persoanelor juridice în numele debitorului;
- i) Plasarea bunurilor debitorului (poate fi atât fiduciant cât și beneficiar) în administrare fiduciară în temeiul prevederilor Codului Civil.

Toate tipurile de tranzacții și formele de asistență juridică nominalizate mai sus sunt considerate în continuare ca tranzacții vulnerabile SB/FT.

Prevederile programului dat sunt aplicabile exclusiv în privința tranzacțiilor vulnerabile SB/FT și nu sunt aplicabile pentru toate formele de asistență juridică calificată acordată de către Uniune ce țin de reprezentarea intereselor debitorului în instanța de judecată.

## **Măsuri de precauție în cadrul procedurilor de insolabilitate**

În cazul în care administratorul procedurii de insolabilitate a identificat un persoane care solicită să participe la tranzacțiile vulnerabile SB/FT nominalizate supra, sunt întreprinse următoarele acțiuni:

- a) ia toate măsurile pentru identificarea participantului în baza documentelor de identificare emise de către autoritățile publice competente (buletin, pașaport străin, permis de conducere, permis temporar de ședere etc);
- b) verifică în sursele publice (motoare de căutare web, mass-media) dacă identitatea corespunde cu cea prezentată de către participant;
- c) stabilește în măsura posibilității cine este beneficiarul efectiv al participantului, care este genul și domeniul real de activitate al participantului și a beneficiarului efectiv.

La orice etapă de verificare, administratorul procedurii de insolabilitate, dacă întâmpină dificultăți poate solicita asistența Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Administratorul procedurii de insolabilitate va evalua în baza cunoștințelor disponibile riscul aferent participantului și va stabili dacă:

1. Participantul are un nivel de risc redus, utilizând în următoarele criterii:

- a) participantul este o autoritate publică sau întreprindere de stat;
- b) participantul are o reputație ireproșabilă pe piața națională sau internațională;
- c) participantul are reședința în Republica Moldova sau peste hotare;
- d) participantul are reședință într-o țară cu un nivel scăzut de corupție, crimă organizată și spălare de bani sau finanțare de terorism.

În fiecare din aceste cazuri Administratorul procedurii de insolabilitate va aplica măsuri de precauție simplificată care constă în verificarea identității clientului și beneficiarului efectiv la faza de pregătire a tranzacțiilor vulnerabile SB/FT.

1. Participantul are un nivel de risc sporit, utilizând în următoarele criterii:

- a) participantul are reședința în jurisdicții islamice;
- b) participantul are reședința în jurisdicțiile cu nivel sporit de corupție și crimă organizată;
- c) participantul are reședința în jurisdicțiile supuse embargourilor și sancțiunilor internaționale;
- d) participantul este persoană expusă politic;
- e) participantul evită să se prezinte personal pentru participarea la tranzacție;
- f) participantul desfășoară tranzacții doar cu numerar;
- g) participantul este reticent la prezentarea informațiilor despre genul de activitate, tipul de business desfășurat, beneficiarul efectiv.

În fiecare din aceste cazuri Administratorul procedurii de insolabilitate va aplica măsuri de precauție sporită în privința participantului la faza de pregătire a tranzacțiilor vulnerabile SB/FT, care constă în:

- a) aplică toate măsurile pentru identificarea participantului în baza documentelor de identificare emise de către autoritățile competente;
- b) verifică în sursele publice dacă identitatea corespunde cu cea prezentată de către participant;
- c) stabilește în măsura posibilității cine este beneficiarul efectiv al participantului, care este genul și domeniul real de activitate al participantului și beneficiarului efectiv;
- d) identifică în limita resurselor care este volumul activelor și cifra de afacere a participantului și beneficiarului efectiv;
- e) încearcă să înțeleagă care este sursa bunurilor participantului sau și beneficiarului efectiv implicate în tranzacții;
- f) solicită ca toate tranzacțiile să fie realizate în conturi ale băncilor comerciale cu reputație excelentă și ratinguri bune recunoscute internațional.

În relațiile de afaceri cu participanții și beneficiarii efectivi - persoanele expuse politic, cu membrii familiilor persoanelor expuse politic și cu persoanele asociate persoanelor expuse politic, Administratorul procedurii de insolabilitate, suplimentar la măsurile descrise supra va:

- a) examina în detaliu sensul economic al activităților desfășurate;
- b) stabili sursa bunurilor - obiect al activităților și tranzacțiilor;
- c) va monitoriza continuu activitățile și tranzacțiile desfășurate.

La identificarea persoanei expuse politic, Administratorul procedurii de insolabilitate va aplica prevederile Ghidului privind identificarea și monitorizarea persoanei expuse politic elaborat de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor. ([http://spcsb.gov.md/sites/default/files/documents/files/](http://spcsb.gov.md/sites/default/files/documents/files/Ordin%20nr.17%20din%2008.06.2018_c.pdf)

Ordin%20nr.17%20din%2008.06.2018\_c.pdf ).

Administratorul procedurii de insolabilitate va ține evidența separată privind participanții care sunt persoane expuse politic, membrii familiilor persoanelor expuse politic și persoanele asociate persoanelor expuse politic, precum și măsurile aplicate în privința acestora.

În vederea înțelegerii care din măsurile de precauție vor fi aplicate Administratorul procedurii de insolabilitate va evalua fiecare participant și riscul asociat acestuia.

Ca urmare a evaluării Administratorul procedurii de insolabilitate utilizează abordarea bazată pe risc pentru ca acțiunile acestuia de prevenire și diminuare a eventualele pericole de spălare a banilor și finanțare a terorismului să fie proporționale cu riscurile identificate.

### **Monitorizarea relațiilor cu clienții**

Informația acumulată în privința clientului este supusă monitorizării continue pentru a avea o certitudine că aceasta este veridică și corespunde cu cea declarată de către participant în măsura posibilităților, cunoștințelor și resurselor disponibile ale Administratorului procedurii de insolabilitate.

În acest sens, sunt verificate toate sursele publice inclusiv internet, mass-media etc. pentru a avea o înțelegere despre profilul clientului, genul de activitate, asocieri cu diferite fapte ilicite, implicare în acțiuni ilegale, fraude, acte de corupție, crimă organizată etc.

Suplimentar permanent sunt supuse monitorizării detaliate tranzacțiile participantului pentru a identifica tranzacțiile complexe și neordinare, comportamentul acestuia la întrebările privind tranzacțiile efectuate.

Monitorizarea relațiilor cu participanții este organizată în așa mod ca Administratorul procedurii de insolabilitate să poată demonstra în cazul unui interes legitim, că toate măsurile efectuate în privința clientului au fost comensurabile cu riscul identificat, cu cunoștințele și informația disponibilă, în conformitate cu prevederile prezentului program.

### **Identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte și raportarea**

În cazul în care, ca urmare a măsurilor de precauție aplicate față de participant și măsurilor de monitorizare au fost stabilite circumstanțe clare de suspiciune în privința participantului și activitățile/tranzacțiile acestuia, Administratorul procedurii de insolabilitate își asumă obligația de a informa despre aceste tranzacții și activități suspecte Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Informația despre tranzacția sau activitatea suspectă a participantului este inclusă în formularul special, aprobat de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, care în termen de 24 ore de la identificarea a suspiciunilor este remis la adresa electronică protejată.

Administratorul procedurii de insolabilitate va identifica activitatea sau tranzacția suspectă a clientului în baza propriei opinii subiective și cunoștințe acumulate despre noțiunea de spălarea banilor și finanțare a terorismului, utilizând următorii indici:

- 1) operațiuni frecvente de cumpărare, vânzare și cesiune de companii ale participantului, care nu sînt justificate prin natura activității desfășurate sau prin caracteristicile economice ale participantului;
- 2) întocmirea repetată a actelor juridice de același tip, nejustificate de activitatea solicitantului, care lasă impresia că sînt efectuate în scopuri disimulate;
- 3) cedarea repetată a dreptului de proprietate asupra unor și aceleași active într-o perioadă scurtă de timp (care nu depășește 30 zile);
- 4) acte juridice care nu au sens și justificare economice;
- 5) prezentarea de către participant a datelor total inexacte sau distorsionate privind identitatea, genul de activitate, scopul tranzacțiilor, istoricului și cifrelor de afacere;
- 6) solicitarea consultației pe marginea legalizării de bunuri în contextul art. 243 Cod penal și finanțarea de terorism în contextul art. 279 Cod penal.

- 7) solicitarea informației pe marginea evitării controlului și supravegherii legale a tranzacțiilor bancare din parte Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în temeiul Legii 308/2017;
- 8) tranzacții în numerar cu un echivalent care depășește 1 milion de euro;
- 9) vânzarea bunurilor în la un preț cu un discount de peste 20% care a fost anterior achiziționate în cel mult 30 de zile;
- 10) participanții au viza de reședință în Iran, partea stângă a Nistrului din Republica Moldova, regiunea Donbass din Ucraina.

La stabilirea suspiciunii tranzacțiilor și activităților participantului, Administratorul procedurii de insolvență poate utiliza și alți indici care la momentul potrivit au relevanță de suspiciune, despre acest fapt Administratorul procedurii de insolvență decide independent.

Administratorul procedurii de insolvență își asumă obligația să nu divulge participantului despre faptul transmiterii formularului special nominalizat Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

### **Implementarea sancțiunilor financiare aferente activităților teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă**

Administratorul procedurii de insolvență verifică toți participanții dacă aceștia sunt incluși în lista persoanelor implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă emisă și publicată de către Serviciul de Informații și Securitate, accesând adresa electronică <https://antiteror.sis.md/advanced-page-type/listele-teroriste>

În cazul coinciderii numelui participantului, unei rude a al acestuia sau cu numele unei părți a unui contract cu numele inclus lista nominalizată, nu va admite potențialul participant la desfășurarea procedurii și în 24 de ore va informa despre acest caz Serviciul Prevenirea Spălării Banilor în formă liberă la adresa electronică [antiterorism@spcsb.gov.md](mailto:antiterorism@spcsb.gov.md)

Dacă Administratorul procedurii de insolvență nu este încrezut privind coincidența participantului cu persoana, grupul sau entitatea incluse în lista nominalizată, acesta va informa neîntârziat despre aceasta, în termen de cel mult 24 de ore, Serviciul Prevenirea Spălării Banilor în formă liberă, la adresa indicată pe pagina [www.spcb.gov.md](http://www.spcb.gov.md), ulterior va acționa conform indicațiilor acestuia.

În scopul actualizării conținutului listei persoanelor implicate în activități teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă Administratorul procedurii de insolvență suplimentar va monitoriza listele plasat pe următoarele pagini web:

<https://sancctions.un.org/fop/fop?xml=htdocs/resources/xml/en/>

[consolidated.xml&xslt=htdocs/resources/xsl/en/consolidated-r.xsl](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D1426&from=EN); [https://eur-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D1426&from=EN)

[lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D1426&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D1426&from=EN)

### **Păstrarea datelor**

Informațiile acumulate în cadrul măsurilor de precauție privind participanții, formularele speciale de raportare sunt păstrate pe un termen de cel puțin 10 ani de la terminarea procedurilor desfășurate, și reprezintă componente a secretului profesional al Administratorul procedurii de insolvență și nu pot fi divulgate persoanelor terțe, cu excepția unui interes legitim expus de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Informația cu privire la participant care va fi păstrată timp de 10 ani va conține:

- 1) Lista participanților supuși măsurilor de precauție;
- 2) Documentele acumulate și perfectate ca urmare a măsurilor de precauție;
- 3) Datele de identificare a participantului și beneficiarului efectiv, inclusiv nume, prenume, adresă, telefon etc;
- 4) Date și documente perfectate urmare a procesului de monitorizare a participantului;
- 5) Formularele speciale care au fost remise Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor;
- 6) Corespondența cu participantul și Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Informația nominalizată este parte a secretului profesional al Administratorul procedurii de insolabilitate, poate fi accesată de către personalul auxiliar și stagiar doar în baza unei declarații de nedivulgare pe propria răspundere.

### **Responsabilități**

Realizarea prevederilor prezentului program este realizată de către Uniune și membrii săi, fără a afecta bunele practici profesionale în materie juridică, normele materiale și procedurale și în final rezultă într-o conduită profesională și corectă în raport cu clientul.

Membrii Uniunii poartă responsabilitate pentru omisiuni și devieri de la realizarea prezentului program în conformitate cu prevederile art. 35 al Legii nr. 308/2017.

Programul dat este executat în conformitate cu cerințele generale față de administratorii autorizați ale prevederilor Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

În vederea conformării la cerințele legale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului membrii Uniunii vor participa la trainingurile și instruirile organizate în acest sens de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și Uniunea Avocaților.

Accesul la acest program este restricționat și nu poate fi prezentat personalelor terțe în lipsa unui interes legitim.

Data 21.03.2025